

Wady i zalety formuły "Zaprojektuj i Buduj"

Andrzej Sas, AECOM

Seminarium Polskiego Kongresu Drogowego

Nowe otwarcie: jak sprawnie realizować inwestycje drogowe

10 grudnia 2015 r.

AECOM

Opracowanie dla GDDKiA przez URS – lipiec 2014 rok

- *Przygotowywanie i zarządzanie Programem Pilotażowym systemu Zaprojektuj i Zbuduj – Zamówienie nr 1”*
- Umowa nr 2006/PL/16/C/PA/003-I-1

Dla etapu przygotowania dokumentacji przetargowej rekomenduje się:

- a) Opracowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego na niższym poziomie uszczegółowienia, by umożliwić Projektantowi wybór rozwiązań, które byłyby kompromisem pomiędzy aktualną wiedzą techniczną, a oczekiwaniami Zamawiającego sprecyzowanymi w materiałach przetargowych.
- b) Opis przedmiotu zamówienia nie powinien polegać na podaniu przez Zamawiającego konkretnych rozwiązań projektowych.
- c) Opracowanie wyjściowych dokumentów przetargowych, takich jak np. dokumentacja geologiczno-inżynierska, uzgodnienia z instytucjami zewnętrznymi w zakresie wystarczającym do bezkonfliktowego rozpoczęcia projektowania i realizacji Robót. Koszt poniesiony na wcześniejsze, prawidłowe i szczegółowe sporządzenie tych opracowań i uzgodnień zwróci się kilkakrotnie przez zmniejszenie powodów do roszczeń Wykonawcy wobec Zamawiającego.
- d) Stosowanie elastycznych zapisów dotyczących stosowanych technologii. Zastosowanie rozwiązań innowacyjnych pozwoliło zaoszczędzić czas oraz ograniczyć koszty.
- e) Użycie w opisach elementów będących częścią przedmiotu zamówienia określeń jednoznacznych, nie pozwalających na późniejszą jednostronną interpretację prowadzącą do sporu i roszczeń,

Dla etapu projektowania rekomenduje się:

- a) Ścisła współpraca (kontakty, uzgodnienia, korekty) - Głównego Projektanta z ramienia Wykonawcy i Konsultanta – Kluczowego Eksperta ds. projektowania – tak, aby nie dochodziło do opóźnień w zatwierdzaniu projektów i przekazywaniu ich do realizacji.
- b) Podniesienie rangi Eksperta d/s projektowania, działającego z ramienia Inżyniera Kontraktu, który współdziałając z Kierownikiem Projektu ocenia zgodność rozwiązań projektowych z wymaganiami zapisanymi w PFU oraz sprawdza prawidłowość techniczną i formalną Projektów Wykonawcy.
- c) Unikanie konsorcjum Projektant / Wykonawca - traktowanie dokumentacji jako Dokumentacji Wykonawcy, a nie tylko dokumentacji Projektanta, jako jednego z konsorcjantów. Pozwoli to zminimalizować późniejsze próby wprowadzania zmian w przyjętej dokumentacji projektowej na etapie realizacji robót budowlanych.
- d) Projektant jako podwykonawca zatwierdzony przez Zamawiającego.

Dla etapu realizacji Robót rekomenduje się:

- a) Zastosowanie innych narzędzi do monitorowania postępu realizacji kontraktu niż tzw. kamienie milowe z towarzyszącymi im ogromnymi karami. - wysokość często jest wyższa od teoretycznego zysku Wykonawcy. Odbieranie Wykonawcy podstawowego elementu motywującego (dotyczy także etapu projektowania).
- b) Zapisy w SIWZ znoszące kary za niewykonanie w terminie poszczególnych etapów inwestycji w przypadku zakończenia inwestycji w Czasie na Ukończenie,
- c) Zsynchronizowanie działania w zakresie wymiany informacji pomiędzy Wykonawcą, Inżynierem a wszystkimi komórkami uczestniczącymi w tym etapie ze strony Zamawiającego. Sprawozdawczość, raportowanie nie powinno przewyższać działań Inżyniera związanych bezpośrednio z zarządzaniem Kontraktem.

Postępowanie dwustopniowe – dlaczego?

1. Istnieje uzasadnione przypuszczenie, że liczba wykonawców, którzy chcieliby złożyć oferty jest duża na tyle, że badanie tak wielu ofert byłoby nieproporcjonalnie kosztowne w stosunku do korzyści spodziewanych z nieograniczonej konkurencji. – czy wszystkie przetargi muszą być w tym samym czasie? Ilu oferentów będzie na krótkich listach?
2. Zamawiający nie dysponuje jeszcze całością SIWZ (PFU, koncepcją).
3. Koszty przygotowania oferty – same koszty biura projektów – 30 – 120 tys PLN.
4. Istotne jest również, że czas postępowań od zamieszczenia ogłoszeń do podpisania umów z wybranymi Wykonawcami w przypadku rozpatrywanych zadań Programu Pilotażowego wyniósł średnio 300 dni i jest porównywalny z czasem potrzebnym na przeprowadzenie dwóch odrębnych postępowań o udzielenie zamówień na wykonanie projektu a następnie na wykonanie robót budowlanych.

Jak wygląda statystyka spraw spornych?

W 2014 roku w polskich sądach toczyło się prawie **5.500 spraw z roszczeń o roboty budowlane i inwestycyjne**

W roku 2014 w Sądach Okręgowych było łącznie 1.864 sprawy (z lat poprzednich i nowych). W roku 2014 rozstrzygnięto **756 spraw co daje (ok 40%)**. Spraw rozpoczętych i przeniesionych na rok 2015 jest **1.108**.

„Dane pozyskane z Informatora Statystycznego Wymiaru Sprawiedliwości „

Czy musi być sąd powszechny do rozstrzygania sporów? – średni czas trwania sprawy – 700 dni.

A może jakieś rozwiązanie arbitrażu branżowego? – średni czas trwania sprawy 160 dni.

Jak unikać sporów ?

Dobrym rozwiązaniem są przemyślane rozwiązania umowne, czyli takie, które:

- Nie są wzajemnie sprzeczne
- Nie są „kagańcem” dla osób je stosujących
- Nazywają ryzyka, kategoryzują je i określają komu będą przypisane jeśli wystąpią
- Określają procedurę – jasną i znaną dla obu stron – postępowania w przypadku, gdy zdarzenie wystąpi

Kryterium celowości umowy - Kodeks Cywilny, Art. 65 . §2.

„W umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu.”

Niejasności i nadmierne wymagania/formalizmy

➤ Niejasności:

„**Regulacje Zamawiającego**” oznaczają wszelkie instrukcje, wytyczne, standardy techniczne, dokumenty normatywne, warunki techniczne, zasady, warunki, zarządzenia i procedury obowiązujące w spółce PKP PLK S.A., których tekst znajduje się na stronie internetowej www.plk-sa.pl

Czy można określić kiedy i jakie dokumenty zmieniają się? Czy w taki sposób dojdzie do zmiany Umowy?

➤ Nadmierne wymagania/formalizmy:

Każdy projekt Umowy o podwykonawstwo w zakresie robót budowlanych, każdą umowę o podwykonawstwo oraz całą korespondencję w tych sprawach Wykonawca lub Podwykonawca dostarczy za pośrednictwem poczty, kuriera lub osobiście, jednocześnie Zamawiającemu i Inżynierowi. Termin będzie liczony od następnego dnia po dacie wpływu do Zamawiającego.

Jaki jest cel takiej nadregulacji?

Nadmierne wymagania/formalizmy

Dobowe, Tygodniowe oraz Miesięczne Raporty o postępie prac będą przygotowane przez Wykonawcę według wzorów stanowiących Załącznik nr Raporty te podlegają akceptacji przez Inżyniera. Raporty będą przedkładane w następujących formach oraz terminach:

- i. Dobowe Raporty – formie elektronicznej edytowalnej oraz w formie skanu do godziny 10.00 w dniu następującym po dniu, którego dany raport dotyczy oraz w terminie do 7 dni w formie papierowej,
- ii. Tygodniowe Raporty - formie elektronicznej edytowalnej oraz w formie skanu do godziny 10.00 następnego dnia roboczego po tygodniu, którego dany raport dotyczy oraz w terminie do 7 dni w formie papierowej,
- iii. Miesięczne Raporty - formie elektronicznej edytowalnej oraz w formie skanu oraz w 4 egzemplarzach w formie papierowej - w terminie do 7 dnia następnego miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu sprawozdawczym.

Jaki jest cel takiej nadregulacji?

Sporne co do zasady z nadmiernym formalizmem

Za nieprzekazanie Raportu o Postępie Prac w terminach określonym w SubKLAUZULI 4.21[*Raporty o Postępie Pracy*] - w wysokości 2000,00 PLN za każdy dzień zwłoki; Dobowe, Tygodniowe oraz Miesięczne Raporty

Zamawiający wstrzyma egzekwowanie kary umownej naliczonej za zwłokę w wykonaniu Etapu jeżeli Wykonawca przedstawi Zamawiającemu gwarancję bankową zapłaty naliczonej kary umownej. Jeżeli Wykonawca wykona przedmiot Umowy w Czasie na Ukończenie wówczas naliczona kara umowna będzie nienależna, z zastrzeżeniem postanowień zdania poprzedzającego oraz postanowień poniższych. W przeciwnym razie Zamawiający uprawniony będzie do wyegzekwowania należności wynikających z kary umownej, w szczególności poprzez uruchomienie gwarancji lub poprzez potrącenie należności wynikającej z kary umownej z płatności przysługującej Wykonawcy. Powyżej określona regulacja dotycząca możliwości wstrzymania egzekwowania kary umownej w sytuacji przedstawienia przez Wykonawcę gwarancji bankowej jej zapłaty nie dotyczy jednak sytuacji, w której Zamawiający w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia wskazał Etap, za który naliczenie kary umownej w przypadku zwłoki w jego realizacji będzie obligatoryjne i potrącane w sposób niezwłoczny i nieodwołalny z płatności należnych Wykonawcy.

Po co to Zamawiającemu?

Komitet Projektowy

Komitet Projektowy:

- Jest platformą systematycznej wymiany poglądów i prezentowania wspólnie wypracowanych stanowisk i dokumentów środowiska firm projektowych.
- Został powołany przez przedstawicieli następujących firm: URS Polska/Aecom, Arcadis, BBKS-Projekt, Egis Poland, Jacobs Polska , Lafrentz Polska, Mosty Katowice, MP Mosty, Trakt, Transprojekt Gdański, Transprojekt Warszawa, Biuro Projektów Trasa, Sweco.
- Inicjatywa ma charakter otwarty: przedstawiciele innych firm projektowych zainteresowanych działalnością w Komitecie mogą się kontaktować z biurem PKD lub przewodniczącym Komitetu.

Zobacz na stronach PKD:

[Porozumienie o współpracy przy przygotowaniu oferty](#)

[Zasady umowy projektowej kontraktu "Projektuj i buduj"](#)

Zasady umowy projektowej kontraktu „Projekt i Buduj”

1. Polisa lub inny dokument potwierdzający posiadanie ubezpieczenie OC od ryzyk związanych z działalnością zawodową w zakresie projektowania i nadzorów autorskich. Projektant nie będzie zobligowany do współfinansowania polis wymaganych Kontraktem Głównym.
2. Jeżeli w trakcie realizacji przedmiotu Umowy zajdzie konieczność wykonania prac projektowych, które nie były przewidziane w Warunkach Kontraktu, a które okażą się niezbędne w następstwie wymagań Zamawiającego oraz jednostek opiniujących i uzgadniających, jak również błędów w przekazanych materiałach wyjściowych oraz okoliczności, których nie można było przewidzieć w trakcie podpisywania umowy – do zrealizowania i przekazania inwestycji do użytkowania, Projektant zobowiązany jest wykonać te prace w uzgodnionym z Wykonawcą terminie, za dodatkowym wynagrodzeniem, po uprzednim ustaleniu jego wysokości.
3. Autorów dokumentacji projektowej wskazuje Projektant.
4. Suma wszystkich kar umownych wynikających z przyszłej Umowy nie przekroczy w żadnym przypadku 10% wartości łącznego wynagrodzenia netto za prace projektowe.

Zasady umowy projektowej kontraktu „Projekt i Buduj”

(2)

6. Do momentu zapłaty wynagrodzenia Projektant upoważni Wykonawcę do korzystania z dokumentacji projektowej na wymienionych w umowie polach eksploatacji. W momencie zapłaty przez Wykonawcę wynagrodzenia za przekazaną dokumentację projektową Projektant przeniesie na Wykonawcę autorskie prawa majątkowe.
7. Wynagrodzenie Projektanta za wykonanie dokumentacji projektowej będzie płatne na podstawie faktur częściowych wystawionych przez niego za wykonanie odebranych przez Wykonawcę lub Zamawiającego/Inwestora poszczególnych etapów prac.
7. Całkowita odpowiedzialność Projektanta ze wszelkich tytułów wskazanych w umowie nie przekroczy 100% wartości wynagrodzenia netto za prace projektowe.
8. Projektant ponosi odpowiedzialność za koszty dodatkowe wynikłe w czasie realizacji Inwestycji, a będące skutkiem udokumentowanych błędów w wykonanym przez niego Przedmiocie Umowy.
9. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy Projektant wniesie w wysokości do 10% łącznego wynagrodzenia brutto w formie gwarancji bankowej, ubezpieczeniowej bądź w formie kaucji potrąconej z pierwszych faktur. 70% zabezpieczenia zostanie zwrócona Projektantowi 30 dni po upływie terminu zakończenia prac, a reszta po zakończeniu okresu gwarancji i rękojmi

Dziękuję za uwagę

andrzej.sas@aecom.com

10 grudnia 2015 r.

AECOM